

INSTRUKCJA PRZYGOTOWANIA SIĘ PACJENTA DO POBRANIA PŁWOCINY NA POSIEW

Przygotowanie pacjenta przed pobraniem materiału:

1. Protezy, dostawki uzębienia należy wyjąć poprzedniego dnia wieczorem przed rozpoczęciem higieny jamy ustnej.
2. W przypadku trudności z odkrztuszeniem płwociny należy zastosować metody wspomagające:
  - oklepywanie pleców,
  - nawadnianie pacjenta,
  - podanie leków mukolitycznych (wykrztuśnych)
  - inhalacje hipertonicznym (stężonym) roztworem soli (NaCl) lub środkiem mukolitycznym

Pobranie płwociny:

Pojemnik na materiał :

- sterylny pojemnik np. na posiew moczu – posiew w kierunku bakterii
- sterylna próbówka zakręcana typu Falcon – badanie w kierunku prątka gruźlicy - należy otworzyć w momencie pobierania materiału.

1. Naczynie należy oznaczyć danymi identyfikującymi pacjenta.
2. Płwocina powinna być odkrztuszona:
  - rano, na czczo!
  - po umyciu zębów i uprzednim wytlukaniu jamy ustnej przegotowaną wodą, a na badanie w kierunku prątka gruźlicy wodą butelkowaną !
  - (należy pamiętać o wyjęciu protezy).
3. Należy wykrztuszać bezpośrednio do sterylnego naczynia,
4. Ilość płwociny powinna wynosić od 2 do 4 ml.

Materiał dostarczyć niezwłocznie do punktu przyjęć laboratorium - zgodnie z kierunkiem badania.
Materiały kliniczne, które nie mogą być natychmiast dostarczone do laboratorium muszą być przechowywane w lodówce w 4 – 6 °C.
Na badanie w kierunku prątka gruźlicy należy dostarczyć 3 próbki w ciągu 3 kolejnych dni

Co należy wiedzieć przed pobraniem krwi?

1. Większość badań powinno wykonywać się na czczo – przed śniadaniem, między godziną 7 a 9 rano, w szczególności dotyczy następujących badań: Glukoza, Cholesterol, Trójglicerydy, Żelazo, Morfologia krwi, TSH, Prolaktyna, Kortyzol, Parathormon oraz inne zgodnie z wytycznymi lekarza kierującego,
2. UWAGA – w zależności od celu badania, dopuszcza się możliwość pobrania materiału w innych porach ale interpretacja wyników powinna uwzględniać czas i okoliczności pobrania materiału,
3. Nie należy wykonywać badań po nieprzespanej nocy i forsownym wysiłku fizycznym,
4. Uzyskanie próbki krwi od niektórych osób może być trudniejsze i może być potrzeba wykonania drugiego wktucia, należy stosować się do poleceń personelu,
5. W trakcie wktucia igły do żyły można odczuć umiarkowany ból, kłucia lub pieczenia,
6. Po pobraniu krwi miejsce wktucia należy lekko uciskać przez czas minimum 5 minut i nie zginać ręki w łokciu,
7. Powiktania związane z pobraniem krwi są nieznaczne a dotyczyć mogą nadmiernego krwawienia z miejsca wktucia, wypływu krwi pod skórą (krwiak, siniak), omdlenia z przyczyn psychologicznych, minimalnego ryzyka zakażenia. Wymienione zdarzenia nie są błędami personelu w pobraniu krwi i nie stanowią podstaw do roszczeń,
8. Na żądanie personelu należy okazać dokument tożsamości ze zdjęciem / numer PESEL, zapewniamy o przetwarzaniu danych osobowych zgodnie z obowiązującym prawem.

INFORMACJE DO BADAŃ KRZYWA CUKROWA / INSULINOWA

1. Pierwsze pobranie krwi jest na czczo – WAŻNE – a wynik kwalifikuje do drugiej fazy badania,
2. Drugie pobranie krwi jest za 60 minut od wypicia około 200 ml roztworu glukozy, który przygotowuje personel,
3. Trzecie pobranie, jeśli wskazuje na to zlecenie lekarza nastąpi w czasie 120 minut od wypicia roztworu,
4. W czasie oczekiwania na pobranie krwi należy przyjąć postawę siedzącą w pobliżu Punktu Pobrań oraz nie spożywać pokarmów, wypić można niewielką ilość czystej wody.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
w Białej Podlaskiej
ul. Terebelska 57-65
21-500 Biała Podlaska
tel. 83 41 47 100
www.szpitalbp.pl

INSTRUKCJA
przygotowania się
Pacjentów Ambulatoryjnych
do pobrania
materiału biologicznego
do badań laboratoryjnych
i mikrobiologicznych

JAK POBRAĆ PRÓBKĘ MOCZU DO ANALIZY?

1. W aptece kupić pojemnik do badania moczu,
2. Po nocnym odpoczynku przed posiłkiem do standardowego badania oddajemy pierwszy mocz poranny,
3. Próbkę nie powinny być pobierane w okresie okołomenstruacyjnym, w czasie menstruacji,
4. Z tzw. „środkowego strumienia” czyli środkowa porcja oddanego moczu do pojemnika oddać minimum 20 ml moczu,
5. Pojemnik z moczem należy szczelnie zamknąć, opisać nazwisko, imię, PESEL,
6. Pojemnik w foliowym woreczku dostarczyć do laboratorium w ciągu 2 godzin od chwili pobrania materiału.

JAK POBRAĆ PRÓBKĘ MOCZU Z DOBOWEJ ZBIÓRKI?

1. W dniu zbiórki pierwszą poranną mikcję moczu należy odrzucić (oddać do toalety),
2. Każdą następną zbierać do naczynia umieszczonego w chłodnym i ciemnym miejscu,
3. UWAGA – do moczu na badania specjalistyczne wymagane jest dodanie środka konserwującego, informacje w tym zakresie należy uzyskać w laboratorium,
4. Mocz oddany następnego dnia rano jest ostatnią zbieraną porcją,
5. Zmierzyć objętość zebranego moczu – WAŻNE,
6. Całość dokładnie wymieszać i do uprzednio przygotowanego pojemnika do badania moczu (opisanego nazwisko, imię, PESEL oraz objętość zebranego moczu – WAŻNE) przelać próbkę do pojemnika,
7. Pojemnik w foliowym woreczku dostarczyć do laboratorium w ciągu 2 godzin od chwili pobrania materiału.

INSTRUKCJA PRZYGOTOWANIA SIĘ PACJENTA DO POBRANIA MOCZU NA POSIEW

Do badania należy przeznaczyć mocz :

- z pierwszego oddania po odpoczynku nocnym, gdyż wówczas ilość bakterii jest największa (jeśli pobranie później - mocz powinien być pobrany po minimum 4 godzinnym pozostawaniu w pęcherzu moczowym).
- przed podaniem antybiotyku lub innego preparatu hamującego wzrost (nawet 1 dawka może skutkować wynikiem bakteriurii fałszywie nieznamiennym).

Przygotowanie do pobrania:

- Dokładnie umyć ręce wodą i mydłem, osuszyć czystym ręcznikiem.
- **Mężczyzna:** odprowadzić napletek, w celu zmniejszenia ryzyka kontaminacji i dokładnie przemyć okolice ujścia cewki moczowej wodą przy pomocy gazików. Nie używać środków do dezynfekcji.
- **Kobieta:** dokładnie umyć okolice krocza i ujścia cewki moczowej wodą i mydłem, wytrzeć czystym ręcznikiem od przodu do tyłu i kolejne przemyć najlepiej jałowym gazikiem nasączonym wodą. Nie używać środków do dezynfekcji. Rozchylić wargi sromowe
- Oddać niewielką ilość moczu tzw. pierwszy strumień do toalety, a następnie do jałowego pojemnika nie mniej niż 3 ml, a nie więcej niż pół pojemnika, nie dotykać wnętrza naczynia i jego zakrętki od środka, zamknąć pojemnik zaraz po pobraniu – jest to próbka ze środkowego strumienia.

POBRANIE MOCZU METODĄ - DO PRZYKLEJANEGO STERYLNEGO WORECZKA*

*Tylko u niemowląt i małych dzieci – jeśli niemożliwe pobranie w sposób podany obok,

UWAGA: wynik uzyskany tą metodą wiarygodny tylko gdy brak wzrostu

- Podać dziecku płyn do picia
- Dokładnie umyć zewnętrzne narządy płciowe wodą i mydłem – nie używać nawilżanych chusteczek
- Wypłukać wodą i osuszyć najlepiej jałowym gazikiem.
- Woreczek przykleić tuż przed spodziewanym oddaniem moczu tak aby obejmował ujście cewki moczowej – nie dotykać wnętrza woreczka /możliwość zanieczyszczenia/
- Obserwować dziecko i natychmiast po oddaniu nawet bardzo małej ilości moczu woreczek odkleić i przestać do badania

Pobrany mocz jak najszybciej dostarczyć do punktu przyjęć Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej - jeśli to niemożliwe do czasu transportu mocz musi być przechowywany w lodówce. Zalecany transport w termo - torbie z wkładem chłodzącym.

POBRANIE MOCZU NA POSIEW W KIERUNKU UROPAATOGENÓW I PRĄTKA GRUŹLICY METODĄ "ŚRODKOWEGO STRUMIENIA SWOBODNIE ODDANEGO MOCZU"

- Przygotowanie: patrz punkt "Przygotowanie do pobrania".
- Należy pobrać całą porcję moczu do sterylnego pojemnika i go zamknąć
Pobrany mocz niezwłocznie dostarczyć do PDM Prątka Gruźlicy - jeśli to niemożliwe do czasu transportu mocz musi być przechowywany w lodówce.

UWAGI

1. Nie należy stosować podłoży transportowo-wzrostowych.
2. Badanie należy wykonać 3-krotnie przed podjęciem leczenia.